

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1966

Vyhlásené: 20.12.1966 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1967 do: 31.12.1975

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

105

VYHLÁŠKA

generálneho riaditeľa Štátnej banky československej

z 20. decembra 1966

o úverovaní socialistických organizácií a úrokových sadzbách

Generálny riaditeľ Štátnej banky československej ustanovuje podľa § 6 ods. 5 zákona č. 117/1965 Zb. o Štátnej banke československej a podľa § 391 ods. 2 Hospodárskeho zákonníka č. 109/1964 Zb.:

PRVÁ ČASŤ

Všeobecné ustanovenia

§ 1

(1) Táto vyhláška upravuje poskytovanie úverov Štátnou bankou československou (ďalej len „banka“) štátnym hospodárskym organizáciám, podnikom zahraničného obchodu*) a družstevným organizáciám**) (ďalej len „organizácie“) a národným výborom; ďalej upravuje úrokové sadzby z úverov a z prostriedkov na účtoch socialistických organizácií v peňažných ústavoch.

(2) Podľa rozhodnutia ústredia banky sa poskytujú úvery podľa tejto vyhlášky aj iným socialistickým organizáciám, prípadne aj iné druhy úverov, než sú uvedené v tejto vyhláške.

§ 2

Podpora podnikania úvermi sa spravuje zásadami úverovej a úrokovej politiky schválenými vládou.

§ 3

(1) O poskytovaní úverov sa uzavierajú medzi bankou a organizáciami úverové zmluvy. Úverové zmluvy sa uzavierajú písomne.

(2) Úverová zmluva je uzavretá, ak sa banka a organizácia dohodnú o všetkých podmienkach úverovej zmluvy.

§ 4

(1) Ak organizácia nedodrží podmienky úverovej zmluvy, môže banka zvýšiť úrokové sadzby, požadovať splatenie úveru pred lehotou splatnosti, vylúčiť z úverovania potreby, ktoré nezabezpečujú návratnosť úveru, obmedziť objem poskytovaných úverov, prípadne odmietnuť poskytovať úver.***)

(2) Podmienky a postup pri uplatňovaní opatrení uvedených v odseku 1 určujú úverové zmluvy.

(3) V prípade, že návratnosť úveru z prostriedkov úverového podniku sa vopred nezaručí, požaduje banka záruky za finančné krytie úveru od nadriadeného orgánu alebo štátnu záruku.

§ 5

(1) Z úverov platia socialistické organizácie peňažným ústavom úrok.

(2) Z prostriedkov na účtoch platia peňažné ústavy socialistickým organizáciám úrok.

DRUHÁ ČASŤ ÚVEROVANIE ORGANIZÁCIÍ

Oddiel 1 Investičné úvery

§ 6

Banka poskytuje organizáciám:

- a) účelový investičný úver,
- b) preklenovací investičný úver.

§ 7

V úverovej zmluve o investičných úveroch sa dohodne najmä celkový objem investičných úverov, ich rozloženie na jednotlivé stavby a stroje (súbory), podmienky pre ich poskytovanie, spôsob a časový plán ich použitia a splácania, prípadne záruky.

§ 8

(1) Účelový investičný úver sa poskytuje organizáciám na obstaranie investícií za predpokladu, že splňujú určené kritériá efektívnosti investícií a návratnosti úveru.

(2) Úver sa poskytuje na stavby (vrátane bytovej výstavby vykonávanej organizáciami), stroje nezahrnuté do rozpočtu stavieb, projektové práce, iné investície, prípadne ďalšie potreby investičnej povahy.

(3) Po preverení efektívnosti, prípadne aj potreby a účelnosti investícií sa prednostne uspokojujú požiadavky na úver pri tých akciách a organizáciách, ktoré zabezpečia vyššiu efektívnosť a pri porovnateľných akciách kratšiu lehotu výstavby a rýchlejšie splatenie účelového investičného úveru.

§ 9

(1) Účelový investičný úver sa poskytuje priamym investorom na samostatnom úverovom účte, z ktorého sa vyplácajú platobné doklady na úverované investície; ak sa investícia uhradza z vlastných zdrojov investora a z účelového investičného úveru, čerpá sa úver a vlastné zdroje podľa rozhodnutia investora.

(2) Lehota splatnosti úveru musí byť kratšia ako ekonomická životnosť investície.

§ 10

Účelový investičný úver sa poskytuje bytovým družstvám na bytovú výstavbu a stavbu garáží, prípadne na ďalšie potreby investičnej povahy, ak nestačia členské podiely, štátne príspevky

poskytované národnými výbormi alebo príspevky iných organizácií, prípadne iné vlastné zdroje a ak je zabezpečená návratnosť úveru.

§ 11

Preklenovací investičný úver sa poskytuje na preklopenie časového nesúladu medzi potrebou a tvorbou prostriedkov na investície v rámci kalendárneho roka, pri predstihu dodávok a prác, príp. pri neplnení vlastných zdrojov v plánovanej výške; tento úver sa poskytuje i na čas presahujúci kalendárny rok, najdlhšie však na dobu 12 mesiacov odo dňa poskytnutia úveru.

Oddiel 2

Prevádzkové úvery

§ 12

Banka poskytuje organizáciám:

- a) úver na obežné prostriedky,
- b) preklenovací prevádzkový úver.

§ 13

Úver na obežné prostriedky sa poskytuje na trvale nevyhnutné zásoby, na zásoby, ktoré vzniknú z krátkodobých výkyvov v hospodárení, na sezónne zásoby a na dlhodobé predzásobenie, na predmety postupnej spotreby v používaní, na kompletizačné a odbytové zásoby, na pohľadávky a náklady budúcich období, na opatrenia nevyhnutné na prípravu a realizáciu technického rozvoja, prípadne na iné prevádzkové potreby.

§ 14

(1) Ak má organizácia nedostatok zdrojov vo фонде pracujúcich z dôvodov sezónnych výkyvov (vo výrobe, zásobovaní a pod.), poskytne jej banka preklenovací prevádzkový úver i nad výšku zaručeného objemu miezd.

(2) Ak má organizácia nedostatok zdrojov vo фонде pracujúcich z iných ako sezónnych dôvodov, poskytne jej banka preklenovací prevádzkový úver len do výšky zaručeného objemu miezd a nad výšku zaručeného objemu miezd len v prípadoch hodných osobitného zreteľa.

(3) Ak má organizácia nedostatok zdrojov v iných prevádzkových fondoch, poskytne jej banka preklenovací prevádzkový úver na krytie tohto nedostatku.

(4) Preklenovací prevádzkový úver sa poskytuje za predpokladu, že nedostatok zdrojov v príslušnom prevádzkovom фонде nemôže sa odstrániť ani pri použití prostriedkov rezervného fondu organizácie alebo odborového riaditeľstva (riadiaceho národného výboru). Ak má organizácia nedostatok zdrojov z dôvodu sezónnych výkyvov, poskytuje sa preklenovací prevádzkový úver za ďalšieho predpokladu, že nedostatok zdrojov sa odstráni najneskôr do 12 mesiacov.

§ 15

(1) V úverovej zmluve o prevádzkových úveroch sa určia najmä kritériá efektívnosti využitia úveru a jeho návratnosti, spôsob úverovania podľa § 16, orientačná výška úveru, zásoby, ktoré sa budú považovať za žiadúce odbytové zásoby, a prípady, v ktorých organizácie budú kryť svoje potreby z vlastných zdrojov.

(2) Najdlhšie lehoty pre uzavieranie úverovej zmluvy o prevádzkových úveroch sa ustanovia v zásadách úverovej a úrokovej politiky. Banka môže poskytnúť prevádzkový úver aj v prípade, ak sa

neuzavrie úverová zmluva v tejto lehote. V tomto prípade sa poskytuje úver za podmienok, ktoré podľa zásad úverovej a úrokovej politiky určí banka.

§ 16

Pri poskytovaní prevádzkových úverov sa používa spôsob úverovania na kontokorentnom účte alebo úverovania na úverových účtoch pri používaní obrátového účtu.

§ 17

(1) Na kontokorentný účet sa zúčtovávajú, prípadne odvádzajú hotovostné a bezhotovostné príjmy organizácií okrem tých súm, ktoré si organizácie môžu ponechať v pokladnici alebo použiť na výdavky v hotovosti podľa osobitných predpisov,*) ako aj okrem priamych dotácií a prídeltov pre jednotlivé fondy, pokiaľ sú pre ne otvorené samostatné účty.

(2) Z kontokorentného účtu sa vykonávajú prevádzkové platby a výbery hotovostí s výnimkou platieb a výberov vykonávaných priamo zo samostatných účtov, prípadne prevody na iné účty (podúčty).

(3) Pri úverovaní na kontokorentnom účte môžu sa na niektoré účely poskytovať organizáciám úvery na samostatných úverových účtoch.

§ 18

Organizácie úverované na úverových účtoch pri používaní obrátového účtu preukazujú banke pred každým poskytnutím úveru úverovú potrebu spôsobom dohodnutým v úverovej zmluve.

Oddiel 3

Devízový úver

§ 19

Na dovoz strojov a zariadení pre investičnú výstavbu, prípadne ďalšie potreby môžu organizácie dostať na základe zmluvy devízový úver, pokiaľ im nestačia ich voľné vlastné devízové zdroje.

TRETIA ČASŤ

ÚVEROVANIE NÁRODNÝCH VÝBOROV

§ 20

Podmienky a postup pre poskytovanie úverov národným výborom, ich rozsah a účely, na ktoré sa poskytujú, sa ustanovia v zásadách úverovej a úrokovej politiky.

ŠTVRTÁ ČASŤ

ÚROKOVÉ SADZBY

§ 21

(1) Základná úroková sadzba z investičného úveru je 6 %, pri poľnohospodárskych organizáciách 5 %, úroková sadzba z úverov na podnikovú bytovú výstavbu a na vlastnú bytovú výstavbu národných výborov sa ustanovuje v rozpätí 2 - 4 %.

(2) Základná úroková sadzba z prevádzkových úverov je 4 %, pri obchodných organizáciách 2 %, pri poľnohospodárskych organizáciách 3 %.

(3) Úroková sadzba z úverov poskytovaných národným výborom sa ustanovuje v rozpätí 3 až 6 %.

(4) Úroková sadzba z úverov na družstevnú bytovú výstavbu sa ustanovuje v rozpätí 1-4 %.

(5) Úroková sadzba z preklenovacieho prevádzkového úveru pri nedostatku zdrojov z dôvodu sezónnych výkyvov je 4 %, pri nedostatku zdrojov z iných dôvodov je 5 %.

(6) Úroková sadzba z devízových úverov sa ustanovuje v zásadách úverovej a úrokovej politiky.

§ 22

(1) Úroková sadzba z prostriedkov na účtoch socialistických organizácií v peňažných ústavoch je 1,8 %.

(2) Z prostriedkov na účtoch socialistických organizácií v peňažných ústavoch uložených na dlhodobú výpovednú lehotu sa platí vyšší úrok ako je uvedený v odseku 1; sadzba tohto úroku sa ustanovuje v zásadách úverovej a úrokovej politiky.

§ 23

V zásadách úverovej a úrokovej politiky sa ustanovujú podmienky a rozsah zvyšovania a znižovania úrokovej sadzby, prípadne iné úrokové sadzby pre niektoré odvetvia, pre niektoré druhy úverov alebo vkladov.

PIATA ČASŤ SPOLOČNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 24

(1) Pokiaľ odborové riaditeľstvá vykonávajú hospodársku činnosť, vzťahujú sa na ne pri úverovaní a úročení ustanovenia tejto vyhlášky platné pre organizácie.

(2) Poľnohospodárskymi organizáciami v zmysle tejto vyhlášky sú jednotné roľnícke družstvá, štátne majetky riadené výrobnými poľnohospodárskymi správami, prípadne ďalšie organizácie dohodnuté medzi bankou a príslušnými ústrednými orgánmi.

§ 25

Ústredie banky môže zo závažných dôvodov povoliť výnimky z § 8 až 14.

§ 26

Zrušujú sa:

1. vyhláška ministra financií č. 67/1958 Ú. 1. (Ú. v.) o úrokových sadzbách, pokiaľ upravuje úroky z prostriedkov na účtoch socialistických organizácií a z úverov poskytovaných týmto organizáciám,
2. § 1 až 15 a § 24 až 33 vyhlášky ministra financií č. 66/1958 Ú. 1. (Ú. v.) o poskytovaní úverov Štátnou bankou československou a o platobnom a zúčtovacom styku,
3. smernice generálneho riaditeľa Štátnej banky československej č. 217/1959 Ú. 1. (Ú. v.) o poskytovaní prevádzkových úverov stavebným podnikom,
4. zásady pre financovanie a úverovanie jednotných roľníckych družstiev a útvarov družstevnej spolupráce Štátnou bankou československou uverejnené v čiastke 93/1959 Ú. 1. (Ú. v.) a pozmenené zásady pre financovanie a úverovanie jednotných roľníckych družstiev a útvarov

družstevnej spolupráce uverejnené v čiastke 2 - 3/1964 Vestníka Ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva,

5. vyhláška generálneho riaditeľa Štátnej banky československej č. 142/1960 Zb. o poskytovaní prevádzkových úverov a uplatňovaní sankcií,
6. smernice generálneho riaditeľa Štátnej banky československej o poskytovaní prevádzkových úverov organizáciám lesného hospodárstva registrované v čiastke 63/1960 Zb. v znení príkazu generálneho riaditeľa Štátnej banky československej č. 11/1964 registrovaného v čiastke 25/1964 Zb.,
7. vyhláška generálneho riaditeľa Štátnej banky československej č. 24/1961 Zb. o poskytovaní prevádzkových úverov obchodným organizáciám,
8. zásady pre poskytovanie prevádzkových úverov a mimoriadneho krátkodobého investičného úveru poľnohospodárskym štátnym hospodárskym organizáciám v pôsobnosti Ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva, registrované v čiastke 1/1965 Zb.,
9. vyhláška Štátnej banky československej č. 95/1965 Zb. o úverovaní socialistických organizácií a o úrokoch.

§ 27

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1967.

Generálny riaditeľ:

dr. Pohl v. r.

*) Podnikom zahraničného obchodu poskytuje úvery podľa tejto vyhlášky Československá obchodná banka, akciová spoločnosť, na základe opatrenia Štátnej banky československej o poverení Československej obchodnej banky, akciovej spoločnosti poskytovať úvery podnikom zahraničného obchodu, registrovaného v čiastke 5/1965 Zb.

**) Poskytovanie investičných úverov výrobným a spotrebným družstvám upravujú osobitné predpisy.

***) V takom prípade je organizácia povinná spravovať sa § 36 ods. 2 vládneho nariadenia č. 100/1966 Zb. o plánovitom riadení národného hospodárstva.

*) Vyhláška ministra financií a generálneho riaditeľa Štátnej banky československej č. 208/1964 Zb. o emisných a pokladničných operáciách.

